

Butlletí N°1

Neix el projecte LIFE UNCINATA*

El 14 de febrer del 2023 es va celebrar al Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya (CTFC) la reunió d'inici del projecte LIFE UNCINATA*, que té per objectiu la restauració, conservació i resiliència dels boscos de pi negre (*Pinus uncinata*) en sòls calcaris als Pirineus.

LIFE UNCINATA* és un projecte coordinat pel CTFC en què participa un consorci format pel CREAM, el Centre de la Propietat Forestal, la Fundació Catalunya La Pedrera, Integra Pirineus, i Gestión Ambiental de Navarra SA. Amb un pressupost de 3.736.434 €, procedent en un 75% del programa LIFE de la UE, el consorci disposa de cinc anys per desenvolupar accions demostratives enfocades a la millora de la biodiversitat, la compatibilització de les activitats humanes i la mitigació d'impactes, com els derivats d'incendis extrems o intensa herbivoria, sobre els boscos de pi negre.

Durant la reunió, es va destacar la importància de la conservació d'aquest hàbitat singular, ja que les característiques del substrat calcari influeixen en la vegetació que s'hi troba, fent d'aquest tipus de boscos de pi negre un hàbitat de conservació prioritari per la UE. "Aquest és un hàbitat que només es troba als Pirineus i als Alps, i és un element important per preservar la biodiversitat dels ecosistemes, tal com indica la Directiva Hàbitats de la UE. A part de l'interès de les espècies que el conformen hi conflueixen múltiples interessos de caràcter productiu i recreatiu, i és fonamental per evitar la pèrdua de sols", explica Victor Sazatornil, investigador del CTFC i coordinador del projecte.

Amb l'objectiu general de restaurar, conservar i fer més resilents els boscos de pi negre l'equip investigador durà a terme accions a diferents espais protegits del Pirineu com ara el parc nacional d'Aigüestortes, els

parcs naturals de l'Alt Pirineu, Cadí-Moixeró i de Capçaleres del Ter i del Freser, la reserva nacional de caça de Boumort, la reserva forestal de Larra-Aztaparreta a Navarra, i en tres grans finques privades, com ho són la muntanya d'Alinyà, Pedró-Rasos i l'Estany.

Partint d'una diagnosi inicial de l'estat de les pinedes sobre substrat calcari, l'equip investigador crearà plans de conservació de l'hàbitat per cadascuna de les Zones Especials de Conservació (ZEC) en les que es treballarà. Entre altres accions, el projecte contempla realitzar millores en boscos que es deixaran a lliure evolució així com en boscos on conviuen diferents objectius a part de la conservació. Segons el lloc i les problemàtiques prèviament identificades, es reconduirà la pastura de bestiar domèstic així com d'herbívors salvatges en determinats punts, es faran accions per regular l'excés de freqüentació humana; i es reduirà la vulnerabilitat als incendis forestals d'alguns boscos. "La introducció de nous models de gestió forestal multifuncional pot contribuir a mitigar les problemàtiques a què s'enfronta aquest hàbitat", indica Pol Guardis, investigador del CTFC. A més, de la mateixa manera que altres projectes del programa LIFE, es contempla un seguit d'accions dirigides a la posada en valor de l'hàbitat i de les accions que s'hi duran a terme.

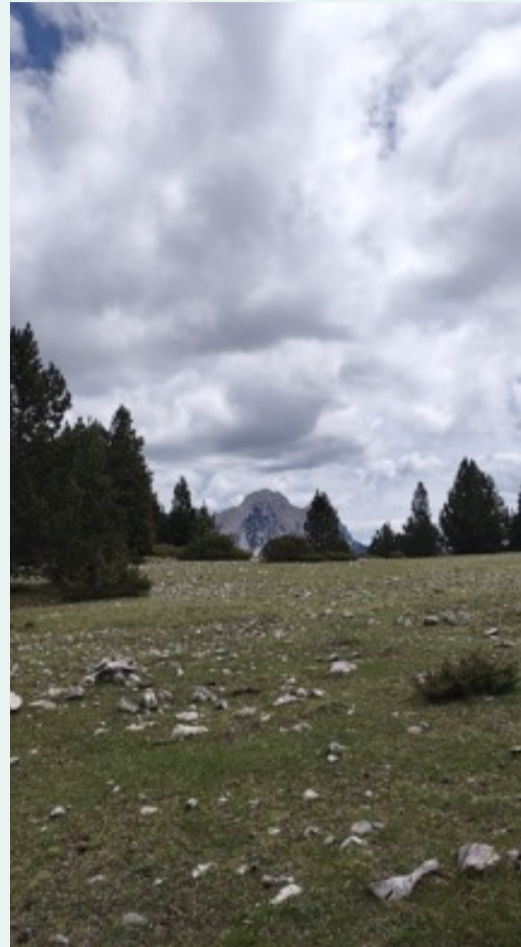
S'espera que les accions de conservació i restauració desenvolupades pel LIFE UNCINATA* serveixin de model i siguin transferibles a la resta de boscos de *Pinus uncinata* d'Europa que pateixin, o puguin patir, en un futur no massa llunyà, els mateixos problemes de conservació que els boscos en què treballarà el projecte. "Esperem que els resultats ens serveixin per crear nous plans de conservació i actuacions transferibles al conjunt de l'hàbitat a escala europea", diu Sazatornil. Així, el projecte vol contribuir al desenvolupament i la gestió de la xarxa Natura 2000, i a l'assoliment dels objectius de l'Estratègia Europea per a la Biodiversitat, 2030.

Comencen les primeres visites a camp per la determinació de rodals d'actuació

En el marc de les actuacions de millora i conservació de l'hàbitat 9430* Pinedes de pi negre sobre substrat calcari (HIC), la primavera i estiu de 2023 s'han dedicat a les visites de camp per tal de valorar possibilitats d'actuacions, cercar les estructures forestals idònies, reconèixer les zones sensibles afectades per pressions o per identificar aquells rodals amb més característiques properes a la maduresa, per exemple.

S'ha recorregut tots els sectors, definits prèviament sobre cartografia (hàbitats, litologia, espècies amenaçades i sensibles, etc.), agafant una bona representació biogeogràfica de l'hàbitat present a Catalunya, que abasta des del Parc Natural de les Capçaleres del Ter i del Freser a Montgrony al Ripollès, passant per tot l'eix central del Prepirineu Central Català, amb el Parc Natural del Cadí-Moixeró, amb Berguedà, Cerdanya, Alt Urgell, arribant fins als dos Pallars, amb Boumort-Collegats i el Parc Natural de l'Alt Pirineu i, acabant amb el darrer sector al Parc Nacional d'Aigüestortes i Estanys de Sant Maurici, a l'Alta Ribagorça.

Gràcies a aquestes visites de camp, amb diversos actors del territori, Parcs Naturals, Enginyers de comarca, propietats privades, etc., hem pogut determinar els rodals que formaran part dels rodals d'actuació del projecte.

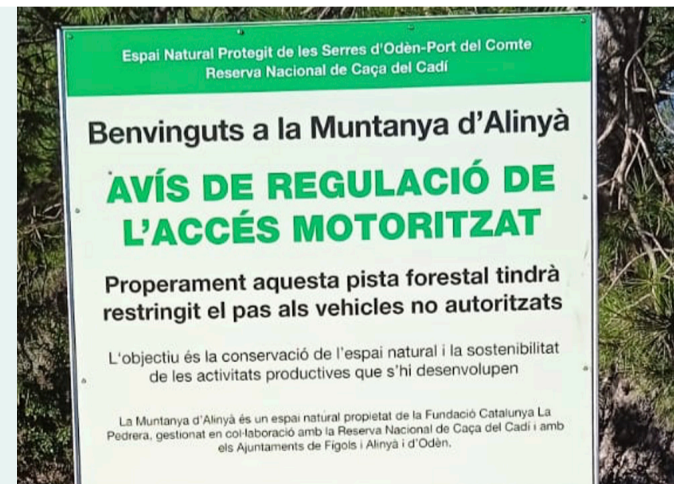
Nova web del projecte

Des de primers d'octubre de 2023, ja podeu trobar activa la pàgina web del projecte LIFE UNCINATA* (www.lifeuncinata.eu), on podreu trobar tots els continguts relacionats amb les accions de conservació i millora que desenvoluparà el projecte.

Comencen les primeres accions de regulació d'accés a vehicles motoritzats en zones sensibles

Aquesta tardor i, conjuntament amb les tramitacions pertinents amb els Ajuntaments d'Odèn i Fígols i Alinyà, s'ha promogut la instal·lació de la cartellera de pre-avis, per a la regulació de l'accés a vehicles motoritzats a l'espai natural privat de la Muntanya d'Alinyà, propietat de Fundació Catalunya La Pedrera, gestionat en col·laboració amb la Reserva Nacional de Caça del Cadí i amb els Ajuntaments de Fígols i Alinyà i d'Odèn.

La cartellera col·locada conté un missatge preventiu amb què es pretén explicar que, properament, l'accés motoritzat d'aquelles pistes forestals, quedarà restringit només a vehicles motoritzats autoritzats, amb l'objectiu de conservar l'espai natural, els seus valors paisatgístics i de biodiversitat, així com el manteniment de les activitats productives que s'hi desenvolupen.

Es preveu que en els anys vinents i, en el marc del projecte LIFE UNCINATA*, es regulin altres accessos i zones sensibles per a la conservació de la biodiversitat associada a l'hàbitat 9430* Pinedes de pi negre sobre substrat calcari (Hàbitat d'Interès Comunitari).

Primeres reunions amb Ajuntaments per a la cerca d'acords

Durant els darrers mesos de 2023, l'equip del LIFE UNCINATA*, ha començat la roda de reunions amb els Ajuntaments dels diversos sectors on es preveuen fer actuacions de millora i conservació de l'hàbitat 9430* (HIC). Al llarg d'aquestes trobades, de primera presa de contacte, s'han explicat les propostes d'actuacions i s'han intercanviat percepcions vinculades a la gestió de les diverses pressions que afecten l'hàbitat objecte del projecte.

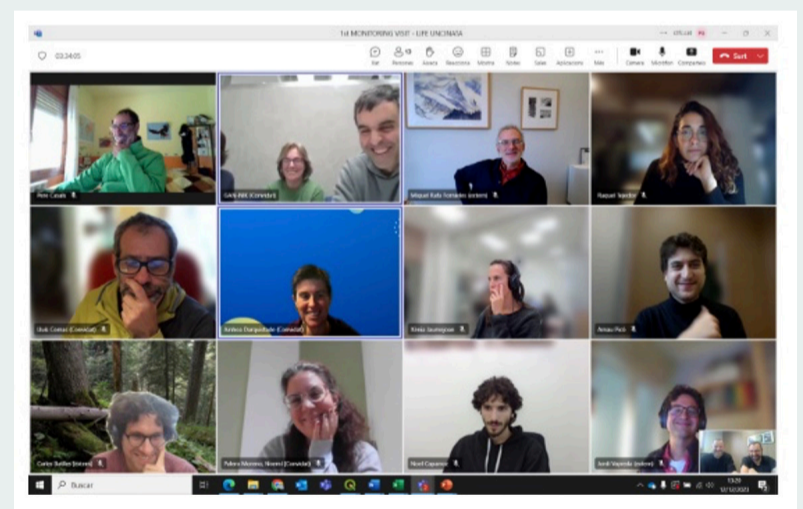
Els municipis contactats han sigut Martinet i Montellà i Urús (Cerdanya), Baix Pallars i Tornafort (Pallars Jussà), Ars, Josa de Cadí i La Vansa (Alt Urgell) i Queralbs, Planoles i Campelles (Ripollès).

1st Monitoring meeting

El passat 12 de desembre de 2023 es va dur a terme, de forma telemàtica, la primera reunió de revisió de l'avenç de les diverses actuacions del projecte, on es van repassar totes i cada una de les tasques previstes en els diversos paquets de treball (Work Packages) del projecte.

Totes les entitats membres del partenariat del LIFE UNCINATA*, van exposar la feina feta aquest primer any de vida del projecte i van poder intercanviar opinions, comentaris i dubtes amb els altres socis, així com amb la monitora tècnica d'ELMEN-EEIG (<https://www.elmen-eeig.eu/>), empresa que presta assistència per al seguiment tècnic i financer dels projectes LIFE, sota la direcció de CINEA (https://cinea.ec.europa.eu/index_en), empresa europea del clima i el medi ambient.

@LIFE_UNCINATA

life_uncinata

<https://lifeuncinata.eu>

lifeuncinata@ctfc.cat

Co-funded by
the European Union

Con la contribución del instrumento financiero LIFE de la Unión Europea Referencia: LIFE21-NAT-ES-LIFE UNCINATA /101074730 | Acrónimo: LIFE21-NAT-ES-LIFE UNCINATA

